

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ — 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

1927

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ^Α ΕΚΔΟΤΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ", —ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ, 44
ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

Μπίμπιση, ὁ Βούλγαρος. Ἡ δὴθεν ἐβραϊκότητα τῆς Δούκισσας, τέλος, παρέχει τὴν εὐκαιρία στὸ συγγραφέα νὰ μᾶς ξαναθυμίσει τὴν ἀξιόπρεπη στάση τοῦ Ὁθωνος στὰ παρκερικά.

Κι' ἀκόμα ἐξ αἰτίας τῆς πυρκαϊγῆς τοῦ σπιτιοῦ τῆς κάνομε στενὴ γνωριμιὰ μὲ τὸν Boisguielebert. Ὅπως ἐξ αἰτίας τῶν νυκτερινῶν συναθροίσεων στὸ παλάτι τῆς Δούκισσας μᾶς παρέχει ὁ ἀνεξάντλητος συγγραφεὺς σημαντικότερες πληροφορίες γιὰ τὸ βίω διὰ ἄλλων περιφημῶν γυναικῶν ποὺ ἐξοῦσαν τότε στὴν Ἀθήνα, τῆς περιβόητης πριγκίπισσας Βελγιοῦσο καὶ τῆς ξακουστῆς κόμησας Θεοτόκη. Παραθέτει μάλιστα ἐπικαιρότατα καὶ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Ἄμποῦ στὸ ὁποῖον ὁ μεγάλος Γάλλος λογοτέχνης ζωγραφίζει σὲ δύο φωτεινῆς σελίδες τοῦ μὲ τρόπο ἀριστοτεχνικὸ τόσο τὴ Δούκισσα ὅσο καὶ τὴν Κόμησα.

Τέτοιο εἶναι τὸ νέα ἔργο τοῦ κ. Δ. Γρ. Καμπ. ποὺ εἶναι προορισμένο νὰ ἱκανοποιήσει βέβαια πέρα ὡς πέρα τὴν περιέργεια τοῦ καθενὸς ἐνδιαφερομένου νὰ μάθει ὅ,τι ἦταν δυνατό γιὰ τὴν παράξενη Γαλλίδα ἀριστοκράτισσα, ποὺ ἀγάπησε τόσο τὴν Ἀθήνα, ὥστε νὰ τὴν κάνει δευτέρη πατρίδα τῆς καὶ νὰ θελήσει ἀφοῦ πεθάνει νὰ ταφεῖ στὴ γῆ τῆς. Τέτοιο εἶναι τὸ ἔργο τοῦ ἀκάματου ιστοριοδίφῃ τῆς Ἀθήνας, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς θὰ βοηθήσει στὸ ἔργο του κάμποσο τὸν ιστορικὸ ποὺ θ' ἀναλάβει μιὰ μέρα νὰ ἐξιστορήσει τὴν παλιότερη Ἀθήνα.

Ὁ συγγραφεὺς, στὸ τέλος τοῦ δευτέρου τεύχους, θεώρησε καθήκον του νὰ προσθέσει μιὰ μακρότερη περίληψη ἀνέκδοτου ἀνιαρότατου φυλλαδίου τοῦ Δημοσθ. Ν. Βρατσάνου μὲ τὸν τίτλο «Τρεῖς μῆνες παρά τῇ Δουκίσσῃ τῆς Πλακεντίας».

Κι' ὅπως ἦταν φυσικὸ ἐπέτρεψε ὁ κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλου μόνο στὸν ἐπίλογο νὰ ξεσπάσει ἡ ποιητικὴ του ψυχὴ. Καὶ μὲ τὰ συγκινημένα λόγια, ποὺ σκύβοντας μπροστὰ στὸν ἐρημικὸ τάφο τῆς, ἀπευθύνει στὴ Δούκισσα τῆς Πλακεντίας, μᾶς ἀποδεικνύει πόσο κι' ἀπὸ τὴ μελέτη ἀκόμα ἀσφαλέστερος ὁδηγὸς γιὰ τὴν ἐκτίμηση τῶν περασμένων εἶναι ἡ βαθειὰ ἀγάπη τοῦ συγγραφέα πρὸς τὰ ιστορούμενα παλιὰ πρόσωπα καὶ πράγματα, πρὸς τὴν παράδοση καὶ τὸ θρόλο.

Ρ.

Ἄντρεα Ρολάνδη: «*Κινέζικος Πολιτισμὸς καὶ Φιλοσοφία.*»

Λιγосέλιδο βιβλιαράκι ἀλλά, ὅσο κανένα ἄλλο, ἐπικαιρο. Καιρὸ τώρα ἡ Κίνα εἶναι στὴν ἡμερησία διάταξη, καὶ τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων ἀνατολικοῦ καὶ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν διαφορῶν των, τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἑνὸς -εἴτε τοῦ ἀνατολικοῦ εἴτε τοῦ δυτικοῦ- ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, κατήντησε ἕνα ἀπὸ τὰ πρὶν φλέγοντα διεθνή πνευματικὰ ζητήματα.

Ὁ κ. Ρολάνδης εἶναι τρομερὸς ἐχθρὸς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

«Ἄν πολιτισμὸς, γράφει εἶναι κομφόρτ, ἀπόλαψη τῆς ὁμορφιάς καὶ τῆς φύσης, ἐβγένεια καὶ σωστὴ τῆς ζωῆς ἀντίληψη, ἀσφαλῶς οἱ νομιζό-

μενοι ἄγριοι τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ τοῦ Θηβὲτ εἶναι πολὺ πρὶν πολιτισμένοι ἀπ' τοὺς ἀσθετικούς κουκλάνθρωπους τῶν παρισινῶν βουλευμάτων ποὺ πολιτισμὸ νομίζουνε τὴν ψευτιά καὶ τὴν ἀφταπάτη». Καὶ παρακάτω: «Τὴ δυσπιστία μας πρὸς τοὺς ἄλλους, εἴτε ἄτομα εἶναι ἄφτοι εἴτε λαοί, πηγάζει ἀπὸ τὸν ἀποτυφλοτικὸν ἐγωϊσμό μας.

«Ὁ Ἐβρωπαῖος μηχανάνθρωπος, στεῖρος κι' ἀποστραγγισμένος ἀπὸ κάθε αἴσθημα ἢ ἰδέα ζωημανιστικὴ, ἔχοντας τὴν κεφαλὴν ὑπέμετρα ἐξογκομένη ἀπὸ ἀέρια δηλητηριασμένα, ποὺ τοῦ τὰ φύσηξαν ἐπιτήδειοι ἐκμεταλλευτές, τρεῖναι νὰ πιστεύει πῶς μονάχα οἱ δικές του ἰδέες καὶ ἀντίληψεις, τῆς οἰκογένειάς του γενικὰ, εἴτε τῆς φυλῆς του γενικότερα, εἶναι σωστὲς καὶ πολιτισμένες».

Ἐπάρχει βέβαια κάποια δόση ἀλήθειας στὰ γεμάτα ὄργη καὶ φανατισμὸ λόγια αὐτὰ τοῦ κ. Ρολάνδη, ἀλλὰ καὶ πόση ὑπερβολή, Θεέ μου, καὶ πόση παρανόηση τῶν πραγμάτων! Εἶναι σωστὸ τάχατε ὅτι οἱ «ἀσθενικοὶ κουκλάνθρωποι τῶν παρισινῶν βουλευμάτων» (ποὺ δὲν μοῦ φαίνεται νὰ εἶναι καὶ πολὺ ἀσθενικοὶ) δίνουν τὸ μέτρον ὅλου τοῦ σημερινοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ; Καὶ εἶναι σωστὸ ἀκόμη ὅτι ὁ εὐρωπαῖος «μηχανάνθρωπος» εἶναι ἕνα ἐγωϊστικὸ πλάσμα, ἀποστραγγισμένο ἀπὸ κάθε αἴσθημα ἢ ἰδέα ἀνθρωπιστικὴ; Ὁρισμένη τάξη εὐρωπαίων ναί' ἀλλ' ὄχι ὅλοι.

Ἐπειτα καὶ ἂν δεχθοῦμε ὅτι ἔχει πολλὰ καὶ μεγάλας ἐλλείψεις ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς, ποιὸς ἄλλος μπορεῖ νὰ τὸν ἀντικαταστήσει καὶ γιὰ ποιὸν θὰ ἔπρεπε (ἂν ἦταν δυνατόν) νὰ τὸν ἐγκαταλείψομε; Μήπως γιὰ τὸν κινεζικὸ; Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξε οὔτε θὰ ὑπάρξει ποτὲ μηχανικώτερος καὶ ὑλιστικώτερος πολιτισμὸς, περισσότερο βουτηγμένος, καθὼς λέγει ὁ Μερσεκόφσκι, στὸ τέλμα τοῦ ὠφελιμισμοῦ. Μήπως γιὰ τὸν Ἰνδικὸ; Ἀλλὰ τὸ κύριο γνώρισμα τοῦ πολιτισμοῦ αὐτοῦ δὲν εἶναι ἡ διάθεση τῆς ἐκμηδένισης; Μήπως γιὰ τὸν πανασιaticὸ, ἕναν πολιτισμὸ ποὺ φαντάζονται μερικοὶ ἀνατολιστὲς μόνον ὅτι ὑπάρχει καὶ ποὺ δὲν εἶναι ὅμως, πραγματικά, παρά ἕνα κατασκευάσμα τοῦ μυαλοῦ των; Μέσα ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ τῆς θ' ἀντλήσει ἡ Εὐρώπη τὴν λύτρωσίν τῆς. Θὰ δανειστεῖ ἴσως (ὅπως καὶ δανείστηκε ἤδη στὴν τέχνη,) πολλὰς ἀξίες ἀπὸ τὴν Ἀσία, σύμφωνες μὲ τὴν ἑλληνορωμαϊκὴ σύστασίν τῆς, μὲ τὴν βαθύτερή τῆς ἰδιοπροσωπία, ποτὲ ὅμως δὲν θὰ ἐγκαταλείψει τὸν πολιτισμὸ τῆς γι' ἄλλους πολιτισμούς. Δὲν θὰ τῆς ἦταν δυνατόν καὶ ἂν τῷθελε ἀκόμη. Μέσα στὴ λάσπη καὶ στὸ αἷμα, ἀργὰ ἢ βιαστικά, θὰ πλάσει τοὺς νέους θεοὺς τῆς.

Π.

Ἀρθούρου Καντιγιόν. «*Ροβινσών*», δράμα μονόπρακτο. *Μετάφρ. Λία Χρυσάνθεμος.*

Εἶναι πράγματι πολὺ χαριτωμένο δραματάκι ὁ «Ροβινσών» τοῦ Βέλγου ποιητῆ, διηγηματογράφου, μυθιστοριογράφου καὶ θεατρικοῦ συγγραφέα Ἀρθούρου Καντιγιόν, κι' εἶχε πολὺ καλὴ ἔμπνευση ὁ κ. Χρυσάνθεμος νὰ τὸ μεταφράσει. Τόσο χαριτωμένο, τόσο ἀνθρώπινο καὶ βαθύ καὶ πόσο θελκτικὸ τὸ ἐλαφρὸ μελαγχολικὸ του χιού-